

**‘If you can dream it
*and are willing to work
hard for it***

YOU CAN DO IT.’

– Yeliz Çiçek

‘Van pizzabezorger tot hoofdredacteur van *Vogue Nederland*.’ Volgens Yousef Gnaoui en Pepijn Lanen zou dat de titel voor de film of het boek zijn, mocht die er ooit komen. Ik was te gast bij hun podcast om te vertellen over het hoofdredacteurschap, de modewereld en mijn carrière. Tijdens hun research waren ze op een krantenkop gestuit die was gepubliceerd toen ik aangesteld werd als hoofdredacteur van *LINDA meiden*: ‘Van parttime pizzabezorger tot hoofdredacteur van *LINDA meiden*’. Hoewel het niet helemaal strookte met de waarheid, vond ik de kop vermakelijk. Hoewel ik ook de pizzabezorgers op pad heb gestuurd met bestellingen, had ik zelf nog nooit op een bezorgscooter gezeten met een pizza. Ik maakte ze wel, in de cafetaria van mijn vader.

Mijn eerste bijbaan was bij hem, op dertienjarige leeftijd. Wat begon met telefonische bestellingen aannemen en

friet aanvullen boven de frituur, groeide al snel uit tot een veelomvattende rol.

Op zestienjarige leeftijd werd ik de spil van de cafetaria; ik regelde niet alleen de administratie, zoals brieven naar de gemeente en bezwaarschriften aan het CJIB als een van de bezorgers weer eens met de scooter over de stoep had gereden, maar ik hield ook toezicht op het hele bedrijf. Op mijn zeventiende was ik als het ware de CEO van twee cafetaria's. Na de laatste schoolbel op vrijdag ging ik linea recta naar de cafetaria, waar ik het hele weekend werkte – met plezier.

Schorten aan, de snackvitrines glanzend schoon, de portefeuilles van de bezorgers netjes tot op de cent geordend en de frietvoorraden aangevuld voordat de drukte begon – ik had alles onder controle.

De oudere Turkse mannen die ik aanstuurde, lachten vaak en zeiden tegen mijn vader: 'Çiçek, jij moet met pensioen gaan, je dochter doet het veel beter.' Hoewel mijn vader er niets van wilde weten, genoot hij wel van de wetenschap dat hij gerust een avond naar zijn favoriete club, Trabzon Spor, kon kijken in een Turks café, zonder dat de zaak in de fik zou vliegen. Maar ik, ik had heel andere ambities.

In het weekend liep ik naar de kiosk van meneer Logger, om de hoek van ons huis in de Benedenstad, een volks-

wijk in Nijmegen. Meneer Logger verkocht voornamelijk sigaren en sigaretten en rookte er zelf ook aardig wat. De sporen daarvan waren te zien op zijn gezicht, en zijn geuring om ons heen als hij naast mij kwam staan voor het tijdschriftenschap. Op een blauwe maandag werkte ik zelfs in zijn kiosk, toen mijn vader failliet ging met twee zaken en ik tijdelijk geen werk had in de cafetaria. Werken in de kiosk leek me het op een na beste: ik kon ongegeneerd alle tijdschriften lezen zonder ervoor te betalen. Voorheen was ik elke maand soms twee keer bij meneer Logger te vinden om er eentje te kopen. ‘Wat wordt het deze keer, jongedame?’ vroeg meneer Logger met zijn rokerige stem als ik voor het schap stond.

Het begon met tijdschriften zoals *Viva*, *Hitkrant* en *ELLE girl* toen ik veertien was, maar al snel viel mijn oog op de ‘duurdere’ bladen: de Britse, Italiaanse, Franse en Amerikaanse *Vogue*. Elke maand koos ik er eentje om mee naar huis te nemen. Eenmaal thuis op mijn kamer was ik uren zoet met lezen. De kleren, de modellen, de adembenemende locaties, de vrouwen die champagne dronken in Parijs: de wereld die ik daar zag stond in schril contrast met de mijne.

Parijs kende ik niet; elke zomer brachten wij zes weken door in Turkije. In mijn krappe kamer had ik een hoekje gecreëerd dat op een werkplek moest lijken, maar het kwam niet in de buurt van de kantoren die ik in de bladen

zag. Mijn inspiratie haalde ik van dichtbij: mijn Britse opa, de vader van mijn moeder. Hij woonde met mijn oma om de hoek, en had zijn zolderkamer omgetoverd tot een kantoor, met een gigantische boekenkast waar ik altijd vol verwondering naar keek.

Zo'n kast wilde ik later ook, want net als opa was ik dol op lezen. We waren de enigen in de familie die zich soms terugtrokken om in een boek te verdwalen. Dat werd ons niet altijd in dank afgenomen; we werden de nerds van de familie genoemd. 'Wat doe je toch altijd daarboven?' zei oma vaak verwijtend tegen opa, alsof hij boven zat te lanterfant, terwijl hij aan het lezen was of samenvattingen maakte van de boeken die hij had gelezen. Ik was opa's 'little chicken' en vertrouwenspersoon binnen de familie. We konden elkaar aankijken en zagen dan: jij bent zoals ik. Toen hij op mijn veertiende overleed, was ik ontroostbaar.

In die tijd begon ik mijn eigen tijdschriften te maken. Ik scheurde en knipte de mooiste beelden uit de tijdschriften die ik had gekocht bij meneer Logger, plakte ze in een groot notitieblok en schreef er teksten bij.

Ik herinner me nog goed dat mijn moeder een keer mijn kamer binnenkwam en zag dat de vloer bezaaid was met vellen papier, verknipte tijdschriften en pennen. Midden in die chaos zat ik, druk bezig, en zij zei: 'Yeliz, wat moet je

toch met al dat papier! Is dat niet eeuwig zonde, die dure bladen verknippen?’ Daar moeten we vandaag de dag nog wel eens om lachen. We hadden toen nooit kunnen bedenken dat ik precies dát zou gaan doen; dat er een carrière bij een modetijdschrift als *Vogue* voor mij was weggelegd.

Noem het toeval, noem het manifesteren, noem het visualiseren, maar daar in mijn kleine kamer in Nijmegen werden de eerste stappen gezet richting mijn baan als hoofdredacteur van *Vogue Nederland*. Van toen tot nu heb ik een aantal belangrijke keuzes moeten maken, keihard moeten werken, blijven dromen, geloven, vallen en opstaan en verschillende obstakels moeten overwinnen om zo ver te komen.

Als biculturele vrouw is het niet altijd even makkelijk om de media- en modewereld ‘binnen te dringen’, want zo voelt dat. Ik begon als stagiaire op de redactie van *Marie Claire* en werd later redacteur.

De gruwelverhalen over de modewereld en de omgang met stagiaires had ik al gehoord: van stagiaires die nooit verder kwamen dan de muren en tl-lichten van het modehok, waar ze dag in dag uit pakketten inpakten en verstuurden, tot stagiaires die openlijk werden afgeblaft op de set. Maar ik wilde het meemaken, zelf zien hoe die wereld was, of het echt zo was als in de bladen die ik altijd had gelezen. Ik

dacht: ik moet het één keer met mijn ogen hebben gezien en dan ga ik hoogstwaarschijnlijk terug naar Nijmegen om een van mijn vaders zaken over te nemen. Het liep anders.

Ik kwam bij *Marie Claire* in een warm bad terecht, omringd door geweldige vrouwen. Er was genoeg ruimte om te groeien, niemand was te beroerd om feedback te geven op mijn geschreven stukken, we lunchten samen – ook de hoofdredacteur schoof geregeld aan – en we mochten zoveel doen als we zelf aanpakten. Ik maakte gretig gebruik van die ruimte. Ik kwam elke dag stipt op tijd binnen, ging als laatste weg, haalde koffie als het moest, zette auto's weg, schreef, filmde, assisteerde waar en wanneer ik maar kon. En ik piepte nooit. Dit was mijn enige kans, wist ik. Mijn brein vertelde me: Yeliz, dit is een ongelooflijk wonder dat jij hier, als Turks meisje uit een volkswijk, mag werken tussen de vrouwen die je hebt uitgeknipt en in je notitieblok geplakt hebt.

Mijn vader bekrachtigde dat gevoel. Hij zei: 'Yeliz, doe wat je gevraagd wordt. Spreek ze niet tegen, want je kunt eigenwijs zijn. Als je goed je best doet, dan hoef je hopelijk niet zoals ik voor altijd op je benen te staan totdat ze versleten zijn.'

Door mijn harde werken werd ik een gewaardeerde stagiaire. Toch was het lastig om mijn plek te vinden, en ik was

heel onzeker. Ik had last van een chronische identiteitscrisis. Dat is het lot van een 'halfje', dacht ik lange tijd. Ik hoorde nooit ergens helemaal bij: niet helemaal bij de Nederlandse gemeenschap, en niet helemaal bij de Turkse. Ik groeide op tussen twee culturen, wat thuis voor de nodige clashes zorgde. Ik was zowel Turks als afkomstig uit een volkswijk. Ik mat mezelf meerdere identiteiten aan, zodat ik die als een kameleon kon inzetten, afhankelijk van de omgeving. Was de omgeving rood, dan kleurde ik rood. Was de omgeving geel, dan kleurde ik geel, was de omgeving paars, dan paars. Op die leeftijd kon ik onmogelijk weten dat het misschien wel mijn grootste goed zou worden en dat het mij tot een mediamaker zou maken die een verbindende rol speelt en alle verhalen en mensen samenbrengt, juist doordat ik me in verschillende omgevingen zo goed kan bewegen. Maar dat weet je niet, als beginnende twintiger met de nodige krassen op je ziel. Dan zie je het ook als iets ingewikkelds.

Op die leeftijd voelde ik mijn identiteit als een last, een ongemakkelijke jas die ik probeerde aan te passen aan een wereld die niet de mijne was. Hoeveel kun je van jezelf laten zien, hoeveel moet je delen van je achtergrond, hoeveel is te veel? Hád ik potverdorie maar een hokje waarin ik paste, dacht ik vaak. Beter één duidelijk hokje dan fragmenten van mezelf verdeeld over vele. Bij de uitgeverij van *Marie Claire* zag ik bijna niemand die op mij leek, niemand

met een achtergrond zoals de mijne. Ik voelde me als het paard van Troje dat op onverklaarbare wijze had weten binnen te dringen in de bladenwereld en elk moment ontdekt kon worden. Een indringer. Ik werd me pijnlijk bewust van mijn uitzonderingspositie, waardoor ik mijn ware identiteit nog niet helemaal prijs durfde te geven. Mijn vader was een 'horecaondernemer', vertelde ik, terwijl hij snackbars runde, en als het over mijn moeder ging zei ik dat ze bij mijn vader werkte, terwijl ze ook schoonmaakte bij anderen. Ik laveerde tussen twee werelden: die van mijn nieuwe, gecreëerde leven in Amsterdam als beginnend moderedacteur en mijn wereld als dochter van een Turkse cafetariahouder uit Nijmegen.

Ook tijdens mijn studie voelde ik me soms niet helemaal op mijn plek en was ik vaak verscheurd tussen twee werelden. Terwijl mijn medestudenten in het weekend uitgingen, keerde ik terug naar Nijmegen om in de cafetaria te werken.

Ik had een list bedacht om op kamers te mogen in Amsterdam, iets wat binnen de Turkse gemeenschap zelden geaccepteerd wordt. Mijn vader, die trots was dat zijn dochter aan de universiteit studeerde, stond het met tegenzin toe, op voorwaarde dat ik in het weekend bij hem werkte. Dus elke vrijdagavond verliet ik de bruisende stad om in de cafetaria broodjes döner te verkopen, en zondagavond

keerde ik terug naar mijn studentenkamer. Niemand wist wat ik in het weekend deed; ik was bang om buitengesloten te worden.

Terwijl ik me in aan het vechten was in een voor mij nieuwe wereld, vocht ik thuis een andere strijd. Ik wilde mijn eigen weg volgen zonder mijn familie te verliezen, maar dat bleek onmogelijk.

Tijdens mijn studie Communicatiewetenschap moest ik het contact met mijn vader bijna twee jaar verbreken, door een 'meningsverschil' over een Nederlandse jongen op wie ik verliefd was geworden, en met wie ik later zou trouwen. Het was een zware tijd, vol stress en onzekerheid, maar ik wist dat het noodzakelijk was om te groeien en mijn droom na te jagen. Langzaam begon ik te zien dat een carrière in de media misschien toch binnen mijn bereik lag. Er waren nog geen zelfhulpboeken die me de weg wezen, dus ik zocht mijn wijsheid in boeken van biculturele schrijvers, op zoek naar herkenning en advies. In de mode en media waren toen nog geen Turkse rolmodellen. Of ik haalde inspiratie uit series als *Sex and the City*, zoals dit 'baanbrekende' advies: 'The most important relationship you'll ever have is with yourself.' Dus ik koos voor mezelf en brak tijdelijk met mijn vader.

Terugkijkend zie ik hoe essentieel elk klein stapje is geweest om te komen waar ik nu ben. Ik heb met eigen ogen gezien: zelfs zonder de juiste vinkjes, zonder zilveren lepel, ondanks een lastige gezinssituatie en als biculturele vrouw, is het mogelijk. Ik ben niet slimmer, knapper of talentvoller dan iemand anders. Geloof me, iedereen kan hoofdredacteur van *Vogue Nederland* worden, of wat dan ook maar je droom is.

Hoewel ik open en sociaal ben, weten mensen die me goed kennen dat ik mijn privéleven koester. Toen ik hoofdredacteur werd, stroomden de interviewaanvragen binnen. Ik gaf er enkele, omdat het moest, maar telkens stak de onzekerheid de kop op: ben ik wel goed genoeg? Zouden journalisten mijn afkomst te min vinden? Het *imposter syndrome*, zoals dat tegenwoordig zo mooi heet.

Maar de negatieve reacties bleven uit. Ik voerde bijzondere gesprekken met journalisten en ze waren geïntrigeerd door mijn verhaal. Ik kreeg hartverwarmende reacties van onbekenden uit het hele land. Eén reactie ontroerde me diep: 'Yeliz, het voelt alsof het een feestdag is. Ik was net bij vriendinnen om te eten, en we zeiden allemaal tegen elkaar: heb je dat gezien, een Turkse is hoofdredacteur van *Vogue Nederland* geworden. *Vogue!* We zijn zo trots op jou, ook al kennen we je niet. Succes, en we blijven je volgen.'

Dat was het moment waarop ik voor het eerst echt besepte hoe uniek en bijzonder het was dat iemand met mijn achtergrond deze positie had bereikt.

‘Wist je altijd al dat je hoofdredacteur van *Vogue* wilde worden?’ vroeg men vaak in interviews. Het waren die gesprekken die me voor het eerst lieten nadenken over mijn verleden, over waar het allemaal begon, welke keuzes ik heb gemaakt en welke stappen ik heb genomen om hier te komen. Voor het eerst keek ik vanuit een helikopterview naar mijn leven en naar de carrière die ik voor mezelf had opgebouwd. Ik deed gewoon, ik ging gewoon, ik werkte hard, en ineens was ik er. Met de nodige therapie sessies, dat wel. Want ik ontdekte midden in mijn twintiger jaren de wondere wereld van zelfontwikkeling en therapie. Nooit schroomde ik om mezelf binnenstebuiten te keren, ik vond het juist waanzinnig interessant. Dat was iets wat ik niet van huis uit had meegekregen, maar waar ik gaandeweg de vruchten van plukte. Die zelfreflectie en het doorgronden van mijn eigen patronen gaven me de kracht en helderheid om mijn pad bewust verder uit te bouwen. Het zorgde ervoor dat ik sterker in mijn schoenen stond – wat fijn is als je de modewereld betreedt –, mijn doelen scherper kon stellen en uiteindelijk de carrière van mijn dromen kon realiseren.

Ik heb nooit te veel in één keer prijsgegeven, omdat ik nooit heb gewild dat iemand met mijn verhaal aan de haal kon gaan. Of dat gevoelige details over mijn verleden in de verkeerde context konden worden geplaatst of uitvergroot, en dat familieleden of ikzelf daar dan de dupe van zouden worden. Dat dit boek er ging komen heb ik daarom altijd geweten, de plek waar ik voor het eerst heel mijn verhaal kan delen, in mijn eigen woorden, aan de hand van de lessen die ik leerde. Een verhaal waarmee ik jullie hoop te inspireren en kan laten zien dat echt álles mogelijk is.